

УДК 330

Ольга Галушак, Михайло Галушак

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ – ОСНОВА СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ АДМІНІСТРАТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Olha Halushchak, Mykhailo Halushchak

INFORMATION SYSTEMS – THE BASE OF MODERN TECHNOLOGIES OF ADMINISTRATIVE MANAGEMENT

З метою забезпечення інформаційних потреб апарату управління підприємств застосовують сукупність організаційних і технічних засобів для збереження та обробки інформації, тобто інформаційні системи. Їх розробці та впровадженню в системі адміністративного менеджменту сприяють наступні аспекти:

- здешевлення автоматизованих функцій обробки інформації;
- зростання продуктивності і потужності комп'ютерної техніки, що дозволяє створювати ефективні програмні засоби з елементами штучного інтелекту;
- посилення комунікативності обчислювальних засобів, створення розподіленої мережі обробки даних, що забезпечує кращу живучість і оперативність інформаційних систем, а також гнучкість пристосування до конкретних умов;
- поява широкого класу компактних обчислювальних пристроїв, які можуть працювати, як на робочому місці експерта, так і в складі технологічного обладнання.

На потреби організацій в інформаційних системах адміністративного менеджменту впливає розвиток підприємництва в світі. Створення всесвітньої інформаційної системи, міжнародний поділ і кооперація праці, еволюція центрів світової економіки, економічна інтеграція перетворюють всю структуру світового господарства, тому конкуренція на основі співробітництва стає все важливішою для прийняття рішень в організаціях.

Трансформація економіки України призвела до орієнтації підприємств на широке використання економічної інформації, що спричинило пропозицію інформаційних продуктів і послуг та появу інформаційних підприємств. Сучасні розробки інформаційних систем адміністративного менеджменту просуваються вперед досить успішно, використовуючи останні досягнення в галузі технологій інформаційних систем та комунікацій. Завдяки цьому інформаційні системи адміністративного менеджменту стали задовольняти зростаючі вимоги споживачів щодо забезпечення інформацією.

Використання різноманітних форм автоматизації управлінської праці змінює основні компоненти системи управління та забезпечує якісно нові функціональні можливості роботи адміністративно-управлінського персоналу. Однак важливо не переоцінювати роль управлінсько-інформаційної техніки. Вона виконує лише функції забезпечення процесу прийняття рішення на підставі деякої інформації. Головні напрямки робіт в галузі автоматизації менеджменту виявляються в організаційній, соціальній, кадровій перебудові управлінської діяльності.

Застосування сучасних засобів міжособового зв'язку та обробки інформації у повсякденній роботі менеджерів дозволяє значно зменшити витрати на рутинну та малоефективну роботу і підвищити ефективність ділових переговорів. Важливе значення в автоматизації менеджменту має передача інформаційних масивів. Передача великих інформаційних потоків на значні відстані здійснюється з допомогою різноманітних видів ліній зв'язку. Впровадження інформаційних систем адміністративного менеджменту надає можливість розглядати проблеми у

взаємопов'язаному комплексі і підняти ефективність праці менеджерів на якісно новий рівень, який дозволить чіткіше та точніше дотримуватися загальної політики та стратегії організації, а також загальноприйнятих правил та нормативів, з більшою ефективністю управляти персоналом на основі підтримання найтісніших зворотних зв'язків, розумно ставитися до ризику на основі методів глибокого аналізу проблеми, використовуючи інформаційне середовище організації, ефективно організовувати колективну працю.

Варто відзначити, що інформаційні системи самі по собі доходу не приносять, але можуть сприяти його одержанню. Вони можуть виявитися дорогими і, якщо їхня структура й стратегія використання не були ретельно продумані, навіть марними. Впровадження інформаційних систем пов'язане з необхідністю автоматизації функцій працівників, а тому сприяє їхньому вивільненню. Можуть також настати більші організаційні зміни в структурі фірми, які, якщо не враховано людський фактор і не обрана правильна соціальна й психологічна політика, часто проходять досить конфліктно.

Як правило, інформаційні системи та технології використовують з метою прийняття оптимальних рішень. У теорії систем виділяють як самостійно функціонуючі інформаційні системи, такі як інформаційно-розрахункові системи різного призначення, системи керування вантажо- і пасажироперевезеннями, геоінформаційні системи, інтелектуальні системи та інші, так і функціонуючі в складі автоматизованих систем управління. В автоматизованих системах управління вони відіграють роль інформаційної підсистеми, що здійснює збирання, зберігання й передавання інформації споживачам.

У наш час все більша увага приділяється розробці інтелектуальних інформаційних систем, в основі яких лежать моделі, що реалізують інтелект людини. Застосування на практиці таких систем забезпечує створення інтелектуальних інформаційних технологій, які отримали широкий розвиток, як у межах науки (теорії прийняття рішень, розпізнавання і передачі інформації та ін.), так і у процесі створення конкретних інтелектуальних програмних засобів.

Найбільш широко інформаційні системи та технології використовуються у виробничій, управлінській і фінансовій діяльності, хоча відбулися зміни у свідомості людей, зайнятих і в інших сферах, щодо необхідності їхнього впровадження й активного застосування. Це визначає кут зору, під яким у цей час розглядаються основні напрямки їхнього застосування. Головна увага приділяється розгляду інформаційних систем та технологій з позицій використання їхніх можливостей для підвищення ефективності праці працівників інформаційної сфери виробництва і підтримки прийняття управлінських рішень.

Отже, впровадження інформаційних систем та технологій в організації спрямовано на досягнення таких основних цілей:

- вироблення більш раціональних варіантів вирішення управлінських завдань за рахунок впровадження математичних методів та інтелектуальних систем;
- звільнення працівників від рутинної роботи за рахунок її автоматизації;
- забезпечення достовірності інформації;
- удосконалення структури потоків інформації і системи документообігу в установі;
- зменшення витрат на виробництво товарів і послуг;
- надання споживачам унікальних послуг;
- пошук нових ринкових ніш;
- прив'язка споживачів і постачальників до виробника за рахунок надання їм різноманітних знижок і послуг.